

Manifestatie voor Israël op de Dam in Amsterdam vorige week donderdag.

Pro-Palestijnse demonstratie in Eindhoven.

MIDDEN-OOSTEN

Oorlog dringt door op werkvloer

Bijsommige organisaties lopen de spanningen hoog op wegens de Israël-Gaza oorlog. „Je hebt meer aan dialogen dan aan petities.“

Door onze redacteurs

Shella Kamemau en **Karel Smouter**

AMSTERDAM. Rafael Baroch zit niet te kieren voor de zwakke partij, in dit geval de Palestijnen. „Maar dat is te simpel gedacht. We hebben het nu niet over de Palestijnen, maar over een terroristische organisatie, namelijk Hamas.“

Zijn dosslusse zit ook in het feit dat hij zich de afgelopen jaren zeer heeft ingezet voor gewulvige Palestijnen in Nederland. Met gemak hijl van huisuit - grootouders van moedes kant kwamen uit Irak naar Israël. Hij is voorstander van een twee-statenoplossing en heeft kritisch over de Israëliëse regering. „In een interview met Israël heb ik nooit gedacht dat het besluit om grên Israëliëse vlag te hïssen op het gemeentehuis van Rotterdam hem zou raken. Maar het raakt hem nu wel. Diep.“

Zo diep dat hij zich voor het eerst sinds lange tijd onthield vóór in Nederland. Het zoals dertig jaar geleden, toen hij in Nederland kwam wonen. Het durde even maar hij kon wennen en in een aantal jaar rakte zijn identiteit als Israëliër op de achtergrond. Hij had er geen behoefte aan andere Israëliërs op te zoeken. Hij was Nederland. Tot hij twee weken terug plotseling voor iedereen om hem heen Israëliër "was geworden."

De sleutel voor een ander soort gesprek ligt volgens Machiel Keestra van de D'AvB het stellen van andere vragen. Vraag bijvoorbeeld naar elkaar mening over het conflict, maar naar elkaar gevraagd, bepleit hij. Hij verheft een Marokkanische Nederlanders die bij de D'AvB op de af-slagend weet om ook bij een medische actief is. „Hij klampte mij aan en vroeg mij waarom niemand hem had gevraagd hoe het nu nu nu was.“

Terwijl, in dialogen is dat de eerste vraag die je aan elkaar stelt, vertelt hij. „Jou gaat het nu met je? Het is soms best pijnlijk om te zien hoeveel of uitgeresend in zulke gesprekken tussen wildvreemden die ook nog eens veel aan elkaar verschillen aan een emotioneel loslaten. In het gewone stellen we die vraag veel te vroeg.“

Baroch beschrijft een spanningsveld dat deze weken op veel plekken in Nederland voorha is. Meer dan bij andere conflicten lijkt het bij die deze oorlog alsof je een kant moet kiezen. Het voel voor sommigen ook het vermogen tot inleving in het standpunt van de ander onder druk staat.

Raadsleden die te laf zijn om een keuzete te maken.

Simon Ceulemans
Leefbaar Rotterdam

Daat werd vorige week bijvoorbeeld zichtbaar in de Rotterdamse gemeenteraad. Een motie van ChristenUnie, VVD en Leefbaar Rotterdam warden in de anti-Israël demonstratie in Rotterdam een dag na het doodslagen van Hamas „avagelijk om nont-verwervelijk.“ werd genoemd, werd in stemming gebracht. Daarop verlieten 18 van de 38 aanwezige raadsleden de zaal. Zij wilden geen kant kiezen. Raadslid Simon Ceulemans van Leefbaar Rotterdam was woedend. „Raadsleden die te laf zijn om een keuze te maken op dit punt, moeten hun ogen uit hun kop slijven.“ Raadsleden van Denk en Bijl bleven wel zitten en stemden tegen de motie.

Het dekolonialisme discussor
Ook van de andere zijde is in het conflict klinkt op sommige plaatsen de roep om fermere stelling te nemen en zich uit te spreken voor de Palestijnse zaak.

Het bestuur van de Universiteit van Amsterdam (UvA) kreeg deze woensdag een door inmiddels zeker negenhonderd studenten, alumni, onderzoekers en medewerkers ondertekende petitie waarin de wijze waarop de universiteit op de oorlog reageert, afkeuren. „Wij veroordelen de genocide die momenteel wordt gepleegd door het Israëliëse regime tegen de Palestijnse bewoners in Gaza“, schrijven promovendi Eleri Giontan en Safae el Khanounsi. „We vinden het oeroverdeedend zwijgen van degenen die zichzelf dekolonialistische theorieën noemen zorgwekkend.“

Machiel Keestra, filosoof en Central D'AvB-versity officer bij de UvA, ziet de petitie met lede ogen aan, ook al onderschrijft ook hij „juist omdat ik van Joodse kom-

ben“, de noodzaak van druk op de regering van Netanyahu. Het ontbrekt volgens hem vaak aan „wederzijdse empathie“. „Vooraf dat er niets in staat over de verwervelijke aanval van Hamas is een gemiste kans.“ Het dekolonialisme discussor, prominent aanwezig op deze universiteit, past volgens hem niet één-op-één op de Palestijnse kwestie. „Er zijn sprekers van 3.000 jaar oud die wijzen op voortdurende aanwezigheid van Joden in die regio.“

In dit soort gespannen situaties heb je meer aan dialoog dan aan petities, zegt Keestra. „We hebben van de oorlog in Oekraïne geleerd hoe belangrijk persoonlijke ontmoetingen zijn. Studenten die in spanning zaten vanwege hun ouders in Marsoepol ontmoetten bij de dialogen die we toen organiseerden Russische studenten die in de elch met hun ouders lagen vanwege diezelfde oorlog.“

Dezelfde dialogen hoort hij de komende weken ook rond deze oorlog te organiseren. „We moeten er alles aan doen om te voorkomen dat we de oorlog naar de UvA importeren.“ Hij vertelt dat in de eerste dagen na de inval van Hamas vooral islamitische studenten en docenten naar hem en de vertrouwenspersonen toekwamen, „uit angst voor islamofobie“. Intussen zijn het vooral Joodse en Israëliëse leden van de universiteitsgemeenschap die zich bij vertrouwenspersonen melden.

Ook Vivian Rinck Fransman, directeur van stichting Joods Nationaal Fonds, maakt zich zorgen over de veiligheid. Het gebrék aan kennis en nuance in het publieke debat vliegt haar na de keel. Mensen baseren hun oordeel op Instagram-

posts. Dat leidt tot een reël gevaar voor de Joodse-gemeenschap, „hij mijn nïchtïe die op een niet-Joodse school zit, werd de aanval van Hamas even aangept“. De rest van de je ging over het leed dat Israël de Palestijnen al 75 jaar aan doet. Ze wist zich goed voor.“ De het mitova, de viering van het moment dat Joodse kinderen "religieuze meerdorfer" zijn, van volgende week is extra bevestiging ingehouden.

De anti-Joodse stemming vol te overal, zegt ze. Het heeft veel effect op haar. Ze vraagt zich af of mensen echt denken, daar heb je Joden weer. Die zijn sowieso fout. Het zorgt voor voorzichtigheid. Toen ze afgelopen week een VU-vergadering te laat binnemiel, omdat ze met haar gedachten bij haar schoofamilie in Israël was, hoorde ze zichzelf zeggen. „De situatie in Israël is verschrikkelijk, maar die in Gaza ook.“ En ja, dat is niet meteen aan toevoegt, doen je gesprekspartners dat wel. „De aanval op Israëliëse burgers is verschrikkelijk, maar...“

Ontwend in Nederland

Terug naar Rafael Baroch. Hij verstuurt een mail naar de beleidsorganisatie waarin hij uitlegde waarom hij tikkijkt thuis zit. Hij kreeg maar weinig reactie uit „colleagues“. De directie bleef bovendien stil. „Twee, het is simpel om te zeggen; kerf te erme.“

Vuchtelingsverzet zegt het „vervelend te vinden“ dat Baroch „zich niet gestuurd voel“ en geeft aan harover graag met hem in gesprek te willen. De organisatie zegt nooit een standpunt in te nemen over internationale conflicten.

Veel maatschappelijke organisaties denken niet meer in goed en kwaad, zegt

Baroch. Ze denken in onderdrukkers en onderdrukten. De neiging is te kiezen voor de zwakke partij, in dit geval de Palestijnen. „Maar dat is te simpel gedacht. We hebben het nu niet over de Palestijnen, maar over een terroristische organisatie, namelijk Hamas.“

Zijn dosslusse zit ook in het feit dat hij zich de afgelopen jaren zeer heeft ingezet voor gewulvige Palestijnen in Nederland. Met gemak hijl van huisuit - grootouders van moedes kant kwamen uit Irak naar Israël. Hij is voorstander van een twee-statenoplossing en heeft kritisch over de Israëliëse regering. „In een interview met Israël heb ik nooit gedacht dat het besluit om grên Israëliëse vlag te hïssen op het gemeentehuis van Rotterdam hem zou raken. Maar het raakt hem nu wel. Diep.“

Zo diep dat hij zich voor het eerst sinds lange tijd onthield vóór in Nederland. Het zoals dertig jaar geleden, toen hij in Nederland kwam wonen. Het durde even maar hij kon wennen en in een aantal jaar rakte zijn identiteit als Israëliër op de achtergrond. Hij had er geen behoefte aan andere Israëliërs op te zoeken. Hij was Nederland. Tot hij twee weken terug plotseling voor iedereen om hem heen Israëliër "was geworden."

De sleutel voor een ander soort gesprek ligt volgens Machiel Keestra van de D'AvB het stellen van andere vragen. Vraag bijvoorbeeld naar elkaar mening over het conflict, maar naar elkaar gevraagd, bepleit hij. Hij verheft een Marokkanische Nederlanders die bij de D'AvB op de af-slagend weet om ook bij een medische actief is. „Hij klampte mij aan en vroeg mij waarom niemand hem had gevraagd hoe het nu nu nu was.“

Terwijl, in dialogen is dat de eerste vraag die je aan elkaar stelt, vertelt hij. „Jou gaat het nu met je? Het is soms best pijnlijk om te zien hoeveel of uitgeresend in zulke gesprekken tussen wildvreemden die ook nog eens veel aan elkaar verschillen aan een emotioneel loslaten. In het gewone stellen we die vraag veel te vroeg.“

„We moeten er alles aan doen om te voorkomen dat we de oorlog importeren“

Machiel Keestra
UvA